

Komisja Europejska

Newsletter ENRD (Europejskiej Sieci Rozwoju Obszarów Wiejskich) Marzec 2010

Zmiany klimatu to nadal istotne zagadnienie związane z polityką rozwoju obszarów wiejskich, a niniejszy artykuł stanowi przegląd niektórych skutków tych zmian dla obszarów wiejskich Europy w związku z Konferencją ONZ w sprawie zmian klimatu, która odbyła się pod koniec ubiegłego roku.

„Rolnictwo może przyczynić się do spowolnienia zmian klimatycznych, musi jednak przystosować się do wpływu, jaki niesie ze sobą globalne ocieplenie”, oświadczyli członkowie Komisji Rolnictwa Parlamentu Europejskiego pod koniec stycznia. Posłowie do Parlamentu Europejskiego wyrazili swoje opinie podczas publicznej debaty poświęconej [wnioskowi w sprawie rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie rolnictwa UE oraz zmian klimatu](#). Komisja uzyskała informacje z [raportu europościa Stephana Le Folla](#) na temat możliwości rolnictwa w zakresie dostarczania przyszłościowych rozwiązań, a także na temat konieczności uwzględnienia we Wspólnej Polityce Rolnej po 2013 r. wpływu globalnego ocieplenia celem łagodzenia zmian klimatu.

Opinie wygłoszone przez posłów Parlamentu Europejskiego były zgodne z kluczowymi kwestiami powstałymi w wyniku grudniowej [konferencji ONZ w sprawie zmian klimatu, zorganizowanej w Kopenhadze](#). Najważniejszym rezultatem szczytu w Kopenhadze było wypracowanie porozumienia „[Copenhagen Accord](#)”. Mimo że nie wszystkie oczekiwania interesariuszy zostały spełnione, jest to istotny krok naprzód. Na politykę rozwoju obszarów wiejskich UE mają wpływ międzynarodowe negocjacje, a także polityki wewnętrzne UE w zakresie zmian klimatu.

Kluczowe znaczenie ma zgoda UE na zachowanie zobowiązania przyjętego w okresie poprzedzającym szczyt, aby ograniczyć własne emisje gazów cieplarnianych do 30% do roku 2020 pod warunkiem podjęcia wspólnych wysiłków służących łagodzeniu zmian klimatycznych zarówno przez kraje rozwinięte, jak i rozwijające się. Osiągnięcie skorygowanej w ten sposób wartości wymagać będzie wzmocnienia oraz modyfikacji działań w ramach istniejącej polityki, także w ramach [rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich](#). Ponadto oczekuje się wypracowania bardziej zdecydowanego podejścia w zakresie zdolności adaptacyjnych w obliczu zmian klimatu, a także nadania większego priorytetu kwestiom takim jak rozwiązanie problemu emisji

gazów cieplarnianych oraz sekwestracji dwutlenku węgla. „Kwestie zmian klimatycznych” znalazły się w portfolio przygotowanym dla nowej komisarz, Pani Connie Hedegaard.

Kwestie związane z [użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem](#) (LULUCF) były tematem ożywionych dyskusji na arenie międzynarodowej w okresie poprzedzającym szczyt w Kopenhadze. LULUCF obejmuje zmiany pokładów węgla w gruntach rolnych i innych oraz w leśnictwie. Jest to kluczowe w działaniach ukierunkowanych na łagodzenie zmian klimatu, gdyż grunt stanowi zarówno źródło, jak i pochłaniacz dwutlenku węgla. Obowiązujące obecnie zasady rozliczania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych z sektora LULUCF, określone w [Protokole z Kioto](#), są skomplikowane i powinny zostać zmienione, aby zachęcać do podejmowania działań służących łagodzeniu zmian klimatycznych poprzez stworzenie zasad prostych, przejrzystych i sprawiedliwych przy ocenie poziomu emisji pochodzących z różnych źródeł. Cechą szczególną tego sektora jest także [tymczasowy \(odwracalny\) charakter działań LULUCF](#), z uwagi na fakt, że dwutlenek węgla sekwestrowany w glebie lub w lasach może zostać ponownie uwolniony do atmosfery.

Rolnictwo i leśnictwo zapewniają większe możliwości w zakresie łagodzenia zmian klimatycznych dzięki produkcji biomasy oraz biopaliw. Zrównoważony charakter oraz integralność środowiskowa takich możliwości łagodzących są przedmiotem polityk UE.

Istnieje także możliwość wprowadzenia dalszych działań zachęcających, mających na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych spowodowanych wylesianiem. Możliwe działania wspierające ten proces były przedmiotem dyskusji i dalszego ich wzmocnienia podczas szczytu w Kopenhadze, w części poświęconej debacie na temat redukcji emisji spowodowanych wylesianiem i degradacją lasów ([REDD](#)).

SPIS TREŚCI

TEMAT	1
AKTUALIZACJA DZIAŁAŃ EUROPEJSKIEJ SIECI NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	2
Zebranie Komitetu Koordynacyjnego	2
Wzmocniona współpraca Krajowych Sieci Obszarów Wiejskich	2
Wzmacnianie mechanizmów realizacji polityki rozwoju obszarów wiejskich	2
Seminarium Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: gospodarstwa rolne niskotowarowe	3
EU Rural Review: wydania 2 i 3	3
Wytyczne w zakresie Współpracy Ponadnarodowej na stronie internetowej Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	3
Informacje sieci ds. oceny	3
INFORMACJE NA TEMAT	3
Nowy Komisarz obejmuje urząd	3
Więcej pieniędzy dla PROW	3
Debata na temat Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r. nabiera tempa	3
Kwestie rolnictwa na obszarach górskich	4
Tworzenie sieci europejskich społeczności rybackich	4
Modernizacja gospodarstw rolnych	4
Wzrost ekologiczny	4
WIZYTA W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH	4
Działania Krajowych Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	5
PROW finansuje restrukturyzację gospodarstw mlecznych na obszarach górskich	5
GDZIE MOŻNA UZYSKAĆ DODATKOWE INFORMACJE	5

Pozostałe istotne wyzwania polityki rolnej zostały podkreślone podczas wydarzenia towarzyszącego szczytowi, jakim był „[Dzień Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich](#)”, podczas którego ponad 300 decydentów, rolników oraz naukowców silnie podkreślało rolę, jaką w procesie adaptacji do zmian klimatu oraz ich łagodzenia odgrywa rolnictwo. Wskazano także na potrzebę zwiększenia dodatkowego finansowania i inwestycji, a także opowiedziano się za zapewnieniem dostępności tych środków dla wszystkich stron zainteresowanych w ramach całego łańcucha wartości obszarów wiejskich.

W dalszych wnioskach podkreślano korzyści wynikające z [przyjęcia stanowiska bardziej zorientowanego na zarządzanie ryzykiem](#) w ramach działań na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, aby zapewnić pozytywne, długoterminowe efekty przy rozwiązywaniu problemów związanych z klimatem.

Wnioski wyciągnięte podczas szczytu w Kopenhadze służyć będą bardziej świadomej debacie na temat możliwości lepszego włączenia działań w zakresie łagodzenia zmian klimatu do rozwijanej polityki obszarów wiejskich.

[Zmiany Strategicznych Wytycznych Wspólnoty](#), których źródłem jest bilans (Health Check) Wspólnej Polityki Rolnej, już teraz pomagają wspierać bardziej przyjazne klimatowi działania Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EAFRD). Ponadto w 2010 r. planowana jest [śródkresowa ewaluacja Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich](#). Wnioski wyciągnięte z tych ewaluacji zawierają mogą dalsze zalecenia, przyczyniające się do odpowiedniego uwzględnienia wpływu globalnego ocieplenia w polityce obszarów wiejskich oraz do łagodzenia zmian klimatu.

AKTUALIZACJA
DZIAŁAŃ EUROPEJSKIEJ
SIECI NA
RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

Zebranie Komitetu Koordynacyjnego

Członkowie [Komitetu Koordynacyjnego Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich](#) spotkali się w grudniu w Brukseli, aby dokonać przeglądu

działań realizowanych przez sieć oraz omówić przyszłe prace, zaplanowane na rok 2010. Było to trzecie zebranie Komitetu Koordynacyjnego, obejmujące [szeroki zakres tematyczny](#) o silnym ukierunkowaniu, w tym raporty dotyczące bieżącej sytuacji w ramach działań Tematycznych Grup Roboczych.

[Tematyczna Grupa Robocza 1](#) zauważyła, że nadal istnieje potrzeba jaśniejszego określania obszarów wiejskich, oraz poinformowała o opracowywaniu studium przypadku w celu wskazania odpowiedniej metodologii, która może pomóc przy określaniu przyszłych instrumentów rozwoju obszarów wiejskich. [Tematyczna Grupa Robocza 2](#) wyjaśniła, że jej rola polega coraz bardziej na wskazywaniu określonych czynników, wpływających na efektywne powiązania pomiędzy rolnictwem i szeroko pojętą gospodarką obszarów wiejskich. Działając na bazie solidnych ram koncepcyjnych w zakresie dóbr publicznych dostarczanych w ramach rolnictwa, [Tematyczna Grupa Robocza 3](#) przedstawiła raport dotyczący najistotniejszych działań PROW w zakresie dostarczania dóbr publicznych, w tym działań rolnośrodowiskowych, inwestycji niepowiązanych z produkcją, inwestycji na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania oraz inwestycji w zakresie modernizacji gospodarstw rolnych.

Oprócz raportów Tematycznych Grup Roboczych, członkowie Komitetu Koordynacyjnego debatowali na temat roli [technologii informacyjno-komunikacyjnych w rozwoju obszarów wiejskich](#). Przedstawiciele dyrekcji generalnych [DG INFO](#) oraz [DG REGIO](#) przedstawili informacje na temat [rol i stron zainteresowanych z obszarów wiejskich w realizacji Agendy Cyfrowej UE](#) oraz znaczenia [działań koordynacyjnych pomiędzy instrumentami polityki obszarów wiejskich i polityki regionalnej](#) w świetle wdrażania [strategii UE w dziedzinie łączy szerokopasmowych](#). DG AGRI podkreśliła także pozostałe kluczowe zagadnienia, związane ze [wsparciem inicjatyw w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych w Programach Rozwoju Obszarów Wiejskich](#), które to inicjatywy uznano za wymagające szerszej uwagi podczas specjalnego Seminarium Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich poświęconego tej tematyce. Przewidywany termin tego wydarzenia,

poświęconego „technologiom informacyjno-komunikacyjnym w rozwoju obszarów wiejskich” to druga połowa 2010 r. lub początek 2011 r., a samo wydarzenie będzie stanowiło rozwinięcie zaleceń zawartych w Komunikacie Komisji zatytułowanym [„Lepszy dostęp do najnowszych technologii informacyjno-komunikacyjnych na obszarach wiejskich”](#).

[Przeczytaj więcej](#) na temat kwestii omawianych podczas trzeciego zebrania Komitetu Koordynacyjnego Europejskiej Sieci Obszarów Wiejskich.

Wzmocniona współpraca Krajowych Sieci Obszarów Wiejskich

Kwestie rolnictwa społecznego, przedsiębiorczości, leśnictwa oraz dobrych praktyk zostały zawarte w porządku obrad siódmego zebrania Krajowych Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW), które odbyło się w grudniu w Brukseli. W ramach zebrania miały miejsce trzy efektywne sesje warsztatów, w wyniku których delegaci KSOW zaaprobowali propozycje nowych, wspólnych działań.

Tworzenie sieci kontaktów będzie odgrywać istotną rolę przy wprowadzaniu w życie planów KSOW w zakresie zwiększenia transferu wiedzy na temat dobrych praktyk w poszczególnych obszarach wiejskich. Przedstawiciele KSOW z Austrii, Estonii, Irlandii, Hiszpanii, Szkocji, Szwecji oraz Włoch biorą obecnie udział w pilotażowej „Wymianie informacji o projekcie oraz dzieleniu się wiedzą”. Przy wstępnym zorientowaniu na energie odnawialne oraz inwestycje w przetwórstwo rolne na marzec 2010 r. przewidziano 20 studiów przypadku, a kolejne 30 planowanych jest na czerwiec.

Pozostałe realizowane obecnie prace, będące wynikiem 7 zebrania KSOW, obejmują inicjatywę dążącą do zwiększenia możliwości wykorzystania projektów z zakresu rolnictwa społecznego przez Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich, wstępnie propagowaną przez KSOW Włoch. Zdaniem KSOW, PROW mogłyby podnieść wartość tego procesu, zachęcając coraz więcej przedsiębiorstw rolnych do rozszerzania działalności, angażując się w rolnictwo społeczne. Związane z tym możliwości i problemy będą przedmiotem dyskusji w ramach KSOW w nadchodzących miesiącach, a KSOW we Flandrii Belgijskiej podejmie tę tematykę w ramach wydarzenia organizowanego we wrześniu, poświęconego „Kwestiom społecznym na terenach wiejskich”.

Grudniowe zebrania KSOW potwierdziło także potencjał Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich jako platformy sprzyjającej utworzeniu sieci współpracy w zakresie działań tematycznych w dziedzinie leśnictwa oraz przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. Drugie z tych zagadnień wskazano jako korzystne narzędzie rozwijania skutecznych sposobów reakcji terenów wiejskich na zmiany gospodarcze, a także uzgodniono priorytety w obszarach takich jak wielofunkcyjność, biomasa oraz tworzenie możliwości dla prywatnych organizacji leśnych. [Przeczytaj więcej](#) o dyskusjach w ramach 7 zebrania KSOW.

Wzmacnianie mechanizmów realizacji polityki rozwoju obszarów wiejskich

W lutym odbyło się spotkanie inicjujące czwartej [Tematycznej Grupy Roboczej Europejskiej Sieci Obszarów Wiejskich](#), utworzonej w celu zbadania zakresu niezbędnych usprawnień w ramach mechanizmów realizacji polityki rozwoju obszarów wiejskich. Celem grupy, planowanym na okres przynajmniej roku, będzie przegląd procedur planowania rozwoju obszarów wiejskich oraz

wdrożenia programu, a także wskazanie aspektów funkcjonujących bez zarzutu, aspektów wymagających poprawy oraz konkretne ulepszenia.

Prace wstępne w swoim założeniu obejmować będą zgromadzenie informacji na temat rzeczywistych doświadczeń w związku z praktycznym wdrażaniem PROW przez strony zainteresowane. Zostaną wskazane zalety oraz potencjalne słabości mechanizmów realizacji, a potencjalne wyniki prac nowej Tematycznej Grupy Roboczej mogą obejmować możliwe sposoby wprowadzania usprawnień w istniejących mechanizmach realizacji. Więcej informacji na temat działań Tematycznej Grupy Roboczej 4 zawierać będą nadchodzące publikacje Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Seminarium Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: gospodarstwa rolne niskotowarowe

Rumunia będzie gospodarzem nadchodzącego Seminarium Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, poświęconego obecnej sytuacji oraz perspektywom na przyszłość gospodarstw rolnych niskotowarowych (SSF) w Unii Europejskiej. Planowane w dniach 21–23 kwietnia seminarium będzie stanowić źródło informacji oraz szansę na tworzenie sieci kontaktów dla około 200 uczestników. Tematyka obejmować będzie: kluczowe kwestie związane z SSF; szersze implikacje społeczne i środowiskowe związane z SSF; dywersyfikację oraz integrację z łańcuchem dostaw żywności, a także znaczenie instrumentów polityki rozwoju obszarów wiejskich. Rola UE oraz państw członkowskich zostanie poddana analizie w celu wskazania rodzaju mechanizmów polityki rozwoju obszarów wiejskich lub instrumentów dobrze przystosowanych do realizacji potrzeb rolników produkujących częściowo na własne potrzeby oraz szerokich celów w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich. [Dowiedz się więcej.](#)

EU Rural Review: wydania 2 i 3

Wydania 2 i 3 EU Rural Review zostały niedawno opublikowane na [stronie internetowej Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich](#). Tematem wydania 2 jest rok 2009 jako Europejski Rok Twórczości i Innowacji; ponadto podkreślono

bogactwo innowacji i twórczych działań charakteryzujących europejskie społeczności wiejskie. Wydanie 3 przybliży politykę rozwoju obszarów wiejskich UE w świetle bogatej różnorodności, charakteryzującej tereny wiejskie Europy. Publikacje EU Rural Review w wersji elektronicznej [są już dostępne w języku angielskim](#), a 5 innych wersji językowych (FR, DE, IT, ES, PL) ukaże się w niedalekiej przyszłości w formie elektronicznej oraz w wersji drukowanej.

Wytyczne w zakresie Współpracy Ponadnarodowej na stronie internetowej Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Nowe narzędzia dostępne na stronie internetowej Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich obejmują przewodnik w zakresie Współpracy Ponadnarodowej (TNC) Lokalnych Grup Działania (LAG). Ten „[Przewodnik po Zintegrowanej Współpracy Europejskiej](#)” zawiera podejścia „krok po kroku”, pozwalające z sukcesem realizować projekty współpracy ponadnarodowej, i stanowi skuteczne narzędzie współpracy, dopasowane indywidualnie do potrzeb obecnego okresu programowania 2007–2013. Treść wytycznych obejmuje szereg odpowiednich informacji na temat współpracy ponadnarodowej, w tym wyjaśnienia, czym w praktyce charakteryzuje się ta współpraca, oraz korzyści, jakie ze sobą niesie. Pozostałe części zawierają szczegółowe wytyczne metodologiczne, w których zostały jasno wyjaśnione koncepcje związane z planowaniem, wdrażaniem, kontrolą i oceną projektów współpracy. [Dowiedz się więcej.](#)

Informacje sieci ds. oceny

Sieć ekspercka ds. oceny (EEN) opracowała nowy dokument roboczy w sprawie oceny wpływu PROW. Celem tego dokumentu jest wskazanie najważniejszych wyzwań, na przykład najlepszych sposobów oceny aspektów działalności PROW związanych ze zmianami klimatu, a więcej informacji na ten temat dostępnych jest na [stronach internetowych EEN](#).

Nowy Komisarz obejmuje urząd

Nowy [Komisarz ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich w Komisji Europejskiej, Dacian Cioloș](#), objął stanowisko 10 lutego, a jego pierwsza oficjalna wizyta wiązała się z dyskusją z hiszpańską Prezydencją UE

na temat obecnych priorytetów w portfolio. Były minister rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich z Rumunii wziął także udział w swoim pierwszym posiedzeniu Komisji w drugiej połowie lutego i planuje odwiedzić każde z 27 państw członkowskich przed końcem czerwca. Dotychczas spotkał się z ministrami rolnictwa w Paryżu, Budapeszcie i Berlinie w ramach dyskusji na temat kierunków rozwoju Wspólnej Polityki Rolnej. Bardziej szczegółowy przegląd nowych perspektyw rozwoju obszarów wiejskich UE według nowego Komisarza zostanie opublikowany w następnym wydaniu RUR@L News.

Więcej pieniędzy dla PROW

Wprowadzono już zmiany do ostatniej grupy PROW w celu odzwierciedlenia [zmienionych Strategicznych Wytycznych Wspólnoty](#), a także przyznano na nie środki z [Europejskiego Planu Naprawy Gospodarczej](#) oraz [bilansu Wspólnej Polityki Rolnej \(Health Check\)](#). W sumie dodatkowe 5 miliardów euro budżetu Wspólnoty zostało przekazane PROW od października 2009 r. do stycznia 2010 r.

Na projekty wspierające bioróżnorodność przeznaczono niemal jedną trzecią nowych środków (1,5 miliarda euro), a państwa członkowskie przekazały także znaczne kwoty z nowego budżetu Wspólnoty na inicjatywy w zakresie

gospodarki wodnej (1,3 miliarda euro). Zarówno kwestie restrukturyzacji sektora mleczarskiego, jak i zmian klimatycznych otrzymają wsparcie rządu 0,7 miliarda euro z nowych środków każda, a zmiany PROW uzyskały dalsze 0,3 miliarda euro na działania rozwojowe w zakresie energii odnawialnych. Działania w zakresie łączy szerokopasmowych na obszarach wiejskich otrzymają zastrzyk nowych środków w postaci około 360 milionów euro z budżetu Wspólnoty. [Przeczytaj więcej](#) w celu uzyskania szczegółowego opisu wszystkich zmian PROW.

Debata na temat Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r. nabiera tempa

Rok 2010 będzie dla wielu rokiem intensywnego myślenia o przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej w kolejnym okresie programowania (2014–2020). Będzie to jedna z kwestii rozważanych przez [hiszpańską Prezydencję UE](#) w pierwszym półroczu, nieformalne spotkanie ministrów planowane jest na koniec maja w Extremadurze w celu przedyskutowania podobnych kwestii przed publikacją Komunikatu Komisji na temat przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej, który ukaże się latem.

[Strategia Europa 2020](#) postrzegana jest jako istotny czynnik w debacie na temat perspektyw Wspólnej Polityki Rolnej. Pozostałe kwestie kluczowe dla tej dyskusji zostały przedstawione przez odchodzącą Komisarz, Mariann Fischer Boel, podczas [warsztatów Parlamentu Europejskiego](#) poświęconych tej tematyce. Podkreśliła ona potrzebę zrównoważenia w przyszłej Wspólnej Polityce Rolnej obaw związanych z bezpieczeństwem żywności, sprawnym zarządzaniem gruntami, zmianą klimatu oraz spójnym rozwojem wszystkich terenów wiejskich Europy. Podkreśliła także istotną rolę Wspólnej Polityki Rolnej we wspieraniu rozwoju gospodarczego przyjaznego środowisku oraz znaczeniu, jakie będzie miało uzyskanie zrozumienia mieszkańców Europy dla przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej i jej wspieranie. [Przeczytaj więcej.](#)

Kwestie rolnictwa na obszarach górskich

Pomoc dla rolnictwa na obszarach górskich wskazana została jako kwestia priorytetowa przez 16 państw członkowskich w ich [Programach na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich](#). Każdy obszar górski jest inny, a nowy dokument roboczy służb Komisji wydany niedawno przez Komisję zawiera uaktualnione informacje na temat sytuacji rolnictwa na obszarach górskich UE.

Dokument „[Peak Performance](#)” [zaprezentowany przez komisarz Fischer Boel](#) podczas konferencji „Przyszłość obszarów górskich” w Austrii wskazuje na szereg narzędzi wspierających rolnictwo na obszarach górskich i wiąże je z takimi problemami obszarów wyżynnych, jak porzucenie ziemi, metody w ramach osi Leader oraz leśnictwo. Wnioski wskazują, że nadszedł czas na rozpoczęcie planowania roli obszarów górskich w przyszłej Wspólnej Polityce Rolnej, a także na znaczenie [perspektywy 2020](#) w kolejnym okresie programowania.

Tworzenie sieci europejskich społeczności rybackich

Rejony przybrzeżne Europy są zamieszkiwane przez około 16% populacji, z czego większość terenów zamieszkałych przez społeczności przybrzeżne to regiony wiejskie. Osiągnięcie synergii jest możliwe dzięki koordynacji różnego rodzaju działań UE wspierających obszary przybrzeżne, a fakt ten podkreślony został przy okazji uruchomienia nowej inicjatywy FARNET (Europejska Sieć Obszarów Rybackich) – na rzecz społeczności przybrzeżnych UE. FARNET wspiera wykorzystanie 826,6 miliona euro z [Europejskiego Funduszu Rybackiego](#). Środki te służyć mają dywersyfikacji tradycyjnych gospodarek rybackich oraz promocji alternatywnych sposobów tworzenia sieci kontaktów z wykorzystaniem podejścia w stylu osi Leader.

Jednostka wsparcia FARNET została utworzona w celu tworzenia możliwości dla nowych Lokalnych Grup Rybackich (FLAG), przy czym przewiduje się owocną współpracę w wyniku kontaktów FLAG oraz LAG, podejmujących wspólne działania w obliczu wyzwań stojących przed obszarami przybrzeżnymi.

[Dowiedz się więcej](#) o jednostce FARNET, na przykład o jej narzędziach dobrych praktyk służących zarządzaniu grupami partnerskimi typu Leader oraz angażowaniu społeczności w rozwój lokalny.

Modernizacja gospodarstw rolnych

Modernizacja gospodarstw rolnych to stały składnik PROW, a letowe [Międzynarodowe Targi Maszyn Rolniczych](#) w Saragossie, w Hiszpanii, umożliwiły europejskiemu sektorowi rolno-spożywczemu zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie [technologii modernizacyjnych](#). W ramach targów odbyły się specjalne sesje poświęcone rozwojowi obszarów wiejskich, w tym prezentacje Komisji Europejskiej oraz Punktu Kontaktowego Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Podczas sesji podkreślono sposoby wykorzystania podejścia wspólnego do osiągnięcia bardziej ekonomicznej modernizacji, a także zwrócono szczególną uwagę na potencjał młodych rolników w zakresie rozpowszechniania trendów modernizacyjnych. Ponadto przyglądano się zakończonym sukcesem projektom rozwoju obszarów wiejskich w Hiszpanii, w tym poprzednim inicjatywom Leader promującym innowacyjną, przyjazną środowisku [technologię bionawozów](#) oraz [ponadnarodowemu projektowi](#), generującemu konkurencyjne korzyści dla obszarów wiejskich dzięki podejściom energooszczędnym.

Wzrost ekologiczny

Europejski sektor żywności ekologicznej rozwija się, jak wynika z [nowego raportu Eurostat](#), który zawiera opis zwiększenia liczby ekologicznych gospodarstw rolnych o 21% pomiędzy 2005 a 2008. Ciągłemu wzrostowi w sektorze żywności organicznej sprzyjać też będzie wybrane niedawno logo dla produktów ekologicznych UE. Logo „Euroliść” zostało wybrane w głosowaniu publicznym, mającym wyłonić najbardziej odpowiedni projekt etykiety, przekazujący dwa jasne komunikaty: Natura i Europa. Po publikacji w Dzienniku Urzędowym planowanej na początku kwietnia logo może być wykorzystywane jako oficjalny znak jakości UE dla produktów ekologicznych. Od 1 października będzie znakiem obowiązkowym, umieszczanym na wszystkich paczkowanych produktach ekologicznych. [Przeczytaj więcej.](#)

Ponad 75% ludności Austrii zamieszkuje na obszarach wiejskich obejmujących 6,5 miliona hektarów ziemi uprawnej. Na sektor rolny w dużej części składają się niewielkie spółki holdingowe, które wspólnie starają się pielęgnować wysoko ceniony krajobraz kulturowy oraz bioróżnorodność charakteryzujące tereny wiejskie Austrii. Równowaga

między konkurencyjnością sektorów rolnego oraz leśnego i ochrony krajobrazu oraz zasobów naturalnych Austrii pozostaje kwestią kluczową [krajowego PROW](#), na który przeznaczono wstępnie 3,911 miliardów euro [z budżetu Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich](#).

Niedawno wprowadzone zmiany w PROW zapewniają dodatkowe 97 milionów euro na działania związane z „[nowymi wyzwaniem](#)” [polityki rozwoju obszarów wiejskich UE](#). Kwota rzędu 40 milionów euro (42%) przewidziana

Fakty i liczby związane z obszarami wiejskimi Austrii

- 68% terenów Austrii to tereny górzyste i zaliczane do niedoinwestowanych.
- 86 regionów osi Leader obejmuje 87% kraju i 52% ludności.
- Około 75% austriackich gospodarstw rolnych zaangażowanych jest w krajowy program rolno-środowiskowy, obejmujący blisko 85% terenów wykorzystanych dla potrzeb rolnictwa.

jest na wsparcie restrukturyzacji sektora mleczarskiego, 21 milionów euro przeznaczono na działania służące łagodzeniu zmian klimatycznych, a kolejne 21 milionów euro zostanie wykorzystanych na rozwiązywanie kwestii związanych z bioróżnorodnością. Inicjatywy związane z szerokopasmowym dostępem do internetu na obszarach wiejskich Austrii otrzymają 15 milionów euro nowych środków.

Działania Krajowych Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Konsorcjum trzech organizacji partnerskich prowadzi jednostkę austriackiej KSOW (znana jako „*Netzwerk Land*”), która dysponuje budżetem 500 tysięcy euro i zarządzana jest przez ekspertów z różnych dziedzin, zajmujących się kwestiami rozwoju obszarów wiejskich. Christian Jochun, kierownik jednostki, wyjaśnia: „Do naszych podstawowych zadań należy zbliżenie do siebie osób zaangażowanych w rozwój obszarów wiejskich w celu wymiany doświadczeń, zdobywania wiedzy i poprawę realizacji działań PROW. Zapewniamy swego rodzaju usługę think-tank, gdzie prowadzone są otwarte dyskusje bez ograniczeń stołu negocjacyjnego”.

Priorytety związane z tworzeniem sieci kontaktów w tym kontekście koncentrują się na wzmocnieniu kontaktów grup zainteresowanych z obszarów wiejskich z decydentami zaangażowanymi we wdrażanie działań wspierających rozwój obszarów wiejskich na szczeblu regionalnym lub krajowym. Wspomniane działania służą zapewnieniu znaczenia prac w ramach PROW i idą w parze z działaniami KSOW ukierunkowanymi na poprawę świadomości w zakresie dobrych praktyk.

Budowanie bardziej świadomej sieci stron zainteresowanych pomaga zwiększyć efektywność PROW, a Pan Jochun zauważa: „Większy zakres działania LGD w obecnym okresie programowania spowodował pojawienie się nowych twarzy na austriackiej arenie osi Leader, a zatem dostarczamy informacji propagujących nowe rodzaje podejść LGD. Nasz coroczny konkurs także pomaga nam zachęcać, wskazywać i promować

wysokiej jakości inicjatywy rozwojowe dla obszarów wiejskich”.

Ubiegłoroczny konkurs skoncentrowany był na projektach w dziedzinie rolnictwa, ocenianych na podstawie 5 kryteriów dobrych praktyk, takich jak: skuteczność gospodarza; innowacja i oryginalność; znaczenie i możliwości wymiany; wpływ środowiskowy oraz korzyści marketingowe dla biznesu. Zwycięzcy w roku 2009 to [budynki gospodarcze zaopatrzone w panele słoneczne](#), [związek przedsiębiorstw rolnych zajmujących się suszonymi owocami](#) oraz [plan brandingu dla lokalnych produktów drobiowych](#).

Szczegółowe informacje na temat zwycięzców oraz innych uczestników w dziedzinie dobrych praktyk zostały [opublikowane](#) (po niemiecku), a nowe konkursy organizowane są wraz z corocznymi konferencjami Netzwerk Land. Koncentracja na dobrych praktykach w roku 2010 ma za zadanie podkreślić wkład PROW w ochronę krajobrazów Austrii, a pozostałe pomysły uwzględniane przez KSOW w kontekście nadchodzących lat to zestawienie dobrych praktyk w zakresie działań na rzecz klimatu, równouprawnienia płci, metody osi Leader oraz efektywność gospodarstw rolnych.

PROW finansuje restrukturyzację gospodarstw mlecznych na obszarach górskich

Austria słynie z produktów mlecznych, których produkcja możliwa jest dzięki bujnym pastwiskom wyżynnym, a sektor mleczarski, tak jak w pozostałych krajach UE, przechodzi okres zmian, co sprawia, że wielu producentów mleka poszukuje możliwości dywersyfikacji, które zapewniłyby

zdolność utrzymania się na rynku systemów gospodarki rolnej na obszarach górskich.

Przykładem może być tu południowa Austria, gdzie 12 rolników z Lammersdorfer Alm połączyło siły w celu podwyższenia jakości mleka górskiego w lokalnym przedsiębiorstwie produkującym ser. Rolnicy uzyskali pomoc z poprzedniego programu UE na uruchomienie zakładu przetwórstwa mleczarskiego, a wsparcie PROW zostało wykorzystane do dalszego rozwoju produkcji serów dojrziałych. Sprzedawane są one bezpośrednio konsumentom w salonie sprzedaży nabiału oraz na straganach na bazarach.

Dotatkowe możliwości dochodu zostały zapewnione dzięki adaptacji zakładu produkcji serów i stworzenia z niego nowatorskiej atrakcji turystycznej, gdzie grupom odwiedzających oferowana jest możliwość zwiedzania z przewodnikiem i zapoznania się z procesem produkcji. Odwiedzający to również młodzież szkolna, wybierająca się na piesze wycieczki w tym rejonie, które także organizowane są przez producentów mleka ze zdyspensowanych zakładów. Współfinansowanie PROW również zostało zapewnione w celu podwyższenia jakości turystyki na obszarach wiejskich poprzez nowy system znakowania sieci lokalnych szlaków pieszych. [Dowiedz się więcej](#) (po niemiecku).

Gdzie można uzyskać dodatkowe informacje

Gdzie można uzyskać dodatkowe informacje

Europejska Sieć Rozwoju Obszarów Wiejskich:

<http://enrd.ec.europa.eu>

Europejska Polityka Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–13

http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_pl.htm

Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich

http://ec.europa.eu/agriculture/index_en.htm

Europejska Sieć Ewaluacji

http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/eval/network/index_en.htm

Wydarzenia i osiągnięcia RUR@L NEWS

Nie zapominajcie Państwo o informowaniu nas, jeżeli podejmiecie działania w zakresie rozwoju obszarów wiejskich na skalę lokalną. Komentarze prosimy wysłać na adres: newsletter@enrd.eu

Subskrypcja

Aby otrzymywać nasz newsletter możecie Państwo wpisać siebie lub kogoś znajomego na naszą listę subskrypcyjną, wysyłając e-mail na poniższy adres: newsletter@enrd.eu

Kontakt z Punktem Kontaktowym

Jeżeli chcecie Państwo skontaktować się z Punktem Kontaktowym EN RD prosimy o skorzystanie z poniższych danych:

Tel: 00 32 2 235 2020

Faks: 00 32 2 280 04 38

E-mail: info@enrd.eu

ISSN 1831-4910

9 771831 491008